

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/81/2019
Identifikačné číslo spisu:	4217010705
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Szabo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:4217010705.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Szaba a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci obvineného X. Q. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), § 139 ods. 1 písm. c) a § 127 ods. 5 Tr. zák., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 27. februára 2020 v Bratislave dovolanie obvineného X. Q., ktoré podal prostredníctvom zvoleného obhajcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 25. októbra 2018, sp. zn. 4 To 64/2018, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného X. Q. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Obvinený X. Q. bol rozsudkom Okresného súdu Komárno zo 17. apríla 2018, sp. zn. 2T 74/2017 uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák., § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a § 127 ods. 5 Tr. zák., na skutkovom základe, že

od 20.30 hod. dňa 8. októbra 2016 do 17.00 hod. dňa 9. októbra 2016 v O., časť I. O. v rodinnom dome číslo XXXX pod vplyvom alkoholických nápojov sa opakovane vyhrážal zabitím svojej bývalej manželke A. Q., nar. XX.XX.XXXX, s ktorou v tom čase žil v spoločnej domácnosti tak, že dňa 8. októbra 2016 v čase o 20.30 hod., keď sa vrátil domov po požití alkoholických nápojov a poškodená ležala so svojou maloletou dcérou v posteli vo svojej izbe a práve zaspávala, priložil jej ku krku poľovnícky nôž o dĺžke 24 cm, s čepeľou o dĺžke 13 cm s plastovou rúčkou so vzorom dreva a keď sa poškodená prebrala, povedal jej, že ju zabije, odtrhne jej hlavu a dá ju zabiť Ruskou mafiou, po tom, čo ho poškodená od seba odsotila, celú noc sa jej opakovane vyhrážal zabitím a neumožnil jej, aby spala, pričom tieto vyhrážky zopakoval aj dňa 9. októbra 2016, pričom počas dňa viackrát odišiel, požil ďalšie alkoholické nápoje a vrátil sa domov, pričom v čase okolo 17.00 hod. schmatol poškodenú za kabát, ktorý mala na sebe a neustále vykrikoval, že ju zabije, zavraždí, odtrhne jej hlavu, pošle na ňu kamarátov z Ruskej mafie, počas týchto vyhrážok, keď ho poškodená od seba odsotila, rozbíjal zariadenie na dvore a od svojho konania upustil, až keď poškodená zavolala na políciu a z rodinného domu odišiel.

Za to bol obvinený odsúdený podľa § 360 ods. 2 Tr. zák. za použitia ustanovenia § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Tr. zák. súd výkon uloženého trestu obvinenému podmienčne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c), písm. d) Tr. zák. súd obvinenému uložil ochranné protialkoholické liečenie v ambulantnej forme.

Obvinený na hlavnom pojednávaní dňa 17. apríla 2018 zahlásil priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, po poučení o opravnom prostriedku, odvolanie proti výroku o vine aj treste a konaniu, ktoré tomuto predchádzalo, pričom prokurátor sa nevyjadril (č. l. 466).

Odpis rozhodnutia okresného súdu obvinený prevzal 24. júla 2018, obhajca 24. júla 2018, poškodená 24. júla 2018 a prokurátor 23. júla 2018 (č. l. 488).

Na podklade podaného odvolania obvineného rozhodoval Krajský súd v Nitre na verejnom zasadnutí uznesením z 25. októbra 2018, sp. zn. 4To 64/2018, ktorým podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného zamietol (č. l. 525).

Odpis rozhodnutia krajského súdu obvinený prevzal dňa 18. januára 2019, jeho obhajca 17. januára 2019 a prokurátor 16. januára 2019 (č. l. 535).

Okresný súd Komárno dňa 13. decembra 2019 a po vrátení vecí a následnom doplnení, opätovne dňa 20. februára 2020 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného, ktoré podal prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Milana Šulvu. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 12. júna 2019 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i), písm. j) Tr. por. (č. l. 546-564).

V rámci dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. obvinený v dovolaní namietal nedoručenie uznesenia o pribratí znalkyne MUDr. L. Q. z 24. októbra 2016, ktorá diagnostikovala obvinenému závislosť od alkoholu, pričom právne zastupovanie obhajca obvineného prevzal už dňa 12. októbra 2016. O existencii predmetného uznesenia sa obhajca dozvedel až pri nahliadnutí do spisu dňa 11. novembra 2016. Uvedené konanie zbavilo obvineného možnosti využiť procesné práva, ako napríklad podanie sťažnosti proti tomuto uzneseniu. Podľa obvineného bolo zásadným porušením práv obhajoby aj odmietnutie súdom vykonať dôkaz, a to previerku výpovede na mieste, vzhľadom na opis skutku v obžalobe prokurátorky, ktorý mal vykonať, pričom spochybňoval aj výpoveď poškodenej, ako aj totožnosť miesta, kde bol zaistený nôž obvineného.

Ďalším dovolacím dôvodom, ktorý obvinený uplatnil bol v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. Obvinený namietal, že z vykonaných dôkazov zo strany súdu neboli zistené také skutočnosti, ktorými by bola preukázaná jeho vina s poukázaním na rozhodnutia zbierky R 38/2003, R 38/1970. Naplnenie skutkovej podstaty nebezpečného vyhrážania v zmysle § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. por. vyplýva z výpovedí jedinej svedkyne, a to poškodenej A. Q., pričom jej tvrdenia neboli potvrdené žiadnym iným dôkazom, avšak iní svedkovia potvrdili, že poškodená obvineného vydierala požadovaním finančného plnenia. Ďalej obvinený spochybňoval výpoveď poškodenej, ktorá vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní uviedla, že zvykla užívať psychofarmaká a taktiež potvrdila existenciu psychických problémov, pričom v čase spáchania skutku údajne lieky nepožívala. O vyhrážaní sa zverila iba svedkyňi F. A., avšak táto svedkyňa vyvrátila jej tvrdenie. Podľa obvineného poškodená neuvádzala pravdu a klamala na hlavnom pojednávaní a jej tvrdenia boli protirečiacie, nelogické a neustále sa meniace v uvádzaní podstatných okolností s poukázaním na výpoveď poškodenej zo 14. novembra 2017, zachytenej v zápisnici o výsluchu svedka - poškodenej zo 7. decembra 2016.

Ďalej obvinený v rámci tohto dôvodu opísal priebeh výpovede svedkyne A. Q. s poukázaním na

skutočnosť, že nikdy nebola svedkom toho, že by sa obvinený vyhrážal poškodenej. Podľa obvineného súd neobjektívne až arbitrárne vyhodnotil ďalšie svedecké výpovede ako účelové, ktoré mali za cieľ zbaviť obvineného viny s poukázaním aj na výpoveď svedkyne F. A., ktorá tvrdila, že obvinený sa poškodenej nevyhrážal, pričom poškodená mala sklony k fabulácii a skresľovaniu.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený namietal naplnenie znakov skutkovej podstaty spáchaného trestného činu podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zák. Podľa ustálenej súdnej praxe, ak súd stojí pred úlohou zhodnotiť vierohodnosť dvoch v podstatných bodoch diametrálne odlišných dôkazov, nemôže vierohodnosť jedného z týchto dôkazov odôvodniť len okolnosťami, ktoré svedčia o vierohodnosti druhého dôkazu. Zistenie skutkového stavu veci vyžaduje, aby každá okolnosť dôležitá pre rozhodnutie bola spoľahlivo zistená tak, aby nemohla vzbudzovať akúkoľvek pochybnosť. Za zistenie skutkového stavu veci preto nemožno považovať len zistenie púhej pravdepodobnosti dokazovanej okolnosti, keď výsledky dokazovania síce pripúšťajú možnosť záveru, že existuje, avšak na druhej strane nevylučujú možnosť iného alebo celkom opačného záveru. Ak teda zostanú po vykonaní dokazovania vzhľadom na obhajobu obvineného pochybnosti o niektorej dôležitej skutkovej okolnosti, treba rozhodnúť v prospech obvineného v zmysle zásady in dubio pro reo. Podľa obvineného sú rozhodnutia v rozpore s uvedenou zásadou a právom na spravodlivý súdny proces, pričom došlo aj k porušeniu zásady prezumpcie nevinu v zmysle článku 40 ods. 2 Listiny.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. j) Tr. por. obvinený namietal závery znalkyne, ktoré sú podľa neho absolútne objektívne nepodloženým a s odbornou činnosťou znalca nezlučiteľným tvrdením, pričom znalkyňa pri vypracovaní posudku vychádzala z jedinej výpovede poškodenej zachytenej v zápisnici o výsluchu svedka s poukázaním aj na odpoveď vedúceho lekára, v ktorej lekár nepozoroval žiadne príznaky indikujúce závislosť od alkoholu, ako to skonštatovala znalkyňa s poukázaním aj na poradové číslo znaleckého posudku v mesiaci október (60) a tiež, či policajti využívajú služby tejto znalkyne aj vo viacerých veciach. Obvinený vzhľadom na uvedené namietal dôvodnosť súdom uloženého ochranného protialkoholického liečenia podľa § 73 ods. 2 písm. c), písm. d) Tr. zák.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania stranám trestného konania s upozornením, že sa môžu k dovolaniu obvineného vyjadriť. Uvedenú možnosť vyjadriť sa využila okresná prokurátorka podaním doručeným na okresný súd dňa 15. júla 2019 (č. l. 568-570), ktorá uviedla, že z odôvodnenia dovolania je zrejmé, že v ňom v podstate zopakoval svoje námietky a tvrdenia uvedené v odvolaní, s ktorými sa už sudy náležite vysporiadali a má za to, že z odôvodnenia dovolania obvineného nevyplýva naplnenie ani jedného z ním označených zákonných dôvodov dovolania.

Čo sa týka dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., tak uviedol, že zásadným porušením práva na obhajobu podľa konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe v zmysle § 37 Tr. por. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na skutočnosť, že po vzatí obvineného do väzby mu bol aj ustanovený obhajca, ktorého zastupovanie bolo zrušené v dôsledku toho, že obvinený si sám zvolil obhajcu, pričom po prepustení z väzby zanikol dôvod povinnej obhajoby, avšak jeho zvolený obhajca ho naďalej zastupoval v konaní. V priebehu celého konania bola obvinenému aj jeho obhajcovi daná možnosť vyjadrovať sa ku všetkým vykonaným dôkazom, ako aj navrhovať dôkazy, pričom s ich návrhmi na dokazovanie sa orgány činné v trestnom konaní, ako aj súdy náležite vysporiadali.

Vo vzťahu k dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. prokurátorka uviedla, že z argumentácie obvineného naplnenie uvedeného dôvodu nevyplýva, pretože uviedol len vlastné hodnotenie vykonaných dôkazov, poukázal na nesprávnosť skutkových zistení okresného a krajského súdu, a uviedol svoje výhrady k rozsahu vykonaného dokazovania, avšak nepoukázal na žiadnu konkrétnu skutočnosť, ktorý dôkaz a z akého dôvodu bol podľa jeho názoru vykonaný v rozpore so zákonom. Prokurátorka má za to, že všetky dôkazy vykonané pred rozhodnutím oboch súdov boli vykonané v súlade so zákonom, pri rešpektovaní zásady rovnosti zbraní, kontradiktórnosti konania a práva obvineného na obhajobu.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. uviedla, že prostredníctvom tohto dôvodu sa nie je možné domáhať preskúmania skutkových zistení, pričom správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať. S námietkami obvineného sa dostatočne vysporiadali okresný, ako aj krajský súd a dospeli k správne mu záveru, že konaním obvineného boli naplnené zákonné znaky spáchaného prečinu. Obvinený v rámci uvedeného dôvodu uviedol len vlastné hodnotenie vykonaných dôkazov a zopakoval svoje výhrady k skutkovým zisteniam.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. j) Tr. por. prokurátorka uviedla, že s námietkami obvineného sa nestotožňuje a poukázala na to, že znalkyňa svoje závery uvedené v znaleckom posudku náležite odborne zdôvodnila, a to aj vo svojej výpovedi učinenej na hlavnom pojednávaní, pričom sa dostatočne vysporiadala aj s námietkami obhajoby prednesenými pri jej výsluchu. Prokurátorka rozhodnutie súdu o uložení ochranného protialkoholického liečenia ambulantnou formou považuje za zákonné a opodstatnené.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, má za to, že rozhodnutia oboch súdov vychádzajú z náležite zisteného skutkového stavu založenom na dôkazoch vykonaných zákonným spôsobom pri rešpektovaní práva obvineného na obhajobu, správna je aj právna kvalifikácia skutku, ako aj trest je primeraný, zákonný a spravodlivý, a rovnako je zákonný aj výrok o uložení ochranného opatrenia, pričom dôvody dovolania nie sú naplnené. Vzhľadom na uvedené prokurátorka navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Výjadrenie okresnej prokurátorky bolo zaslané na vedomie obvinenému a jeho obhajcovi. Možnosť vyjadriť sa využil obvinený podaním doručeným na okresný súd dňa 5. februára 2020 (č. l. 592-596). V reakcii na vyjadrenie prokurátorky obvinený uviedol, že v danej trestnej veci sú splnené všetky zákonné podmienky na podanie dovolania tak, ako sú uvedené v podanom dovolaní, pričom s vyjadrením prokurátorky sa nestotožňuje a odkázal na ústavnoprávnu judikatúru, ako aj judikatúru dovolacieho súdu pri odôvodnenosti jednotlivých dovolacích dôvodov, ktorých argumentáciu zopakoval a neuviedol nové skutočnosti, ktoré by neboli obsahom dovolania. Záverom žiadal dovolací súd, aby rozsudkom vyslovil porušenie zákona a napadnuté rozhodnutie zrušil, tak ako je uvedené v dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pri predbežnom prieskume zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Dovolanie bolo podané po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.). Zároveň však zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. [§ 382 písm. c) Tr. por.].

Najvyšší súd Slovenskej republiky, vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá zásada je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por., pričom dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 1 Tr. por.). Dovolací súd je viazaný uplatnenými dôvodmi dovolania a ich odôvodnením (§ 385 ods. 1 Tr. por.) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy.

Obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V opačnom prípade, ak podané dovolanie iba formálne

odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, alebo ak je zrejmé už v štádiu predbežného preskúmania dovolania vykonávaného v zmysle § 378 Tr. por., že nie sú preukázané dôvody dovolania, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Obvinený X. Q. ako prvý uplatnil dôvod dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., podľa ktorého, dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu je potrebné uviesť, s odkazom na predchádzajúce rozhodnutia dovolacieho súdu, že právo na obhajobu každého, proti komu sa vedie trestné konanie je v Trestnom poriadku upravené v § 2 ods. 9 Tr. por. Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je však iba zásadné porušenie práva na obhajobu. Takým zásadným porušením by bolo najmä porušené právo na obhajobu tým, že obvinený nemal obhajcu, aj keď ho podľa zákona mal mať, pričom táto skutočnosť je dôvodom dovolania bez ohľadu na to, z akého dôvodu mal obvinený obhajcu mať v zmysle § 37 a § 38 Tr. por. Dôležité sú preto i konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach.

K uplatneným námietkam obvineného v dovolaní je potrebné uviesť, že obvinený spochybňoval nedoručenie uznesenia o pribratí znalkyne do konania, odmietnutie vykonania navrhnutého dôkazu, vykonanú fotodokumentáciu, ako aj závery znalca, čo je v dovolacom konaní nepripustné, nakoľko sa jedná o namietanie skutkového stavu a nevyhodnotenia dôkazov, pričom tieto námietky nijako nezakladajú ani opodstatnenosť dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., pretože významom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok a nie posudzovanie skutkového stavu, ktorým je dovolací súd viazaný s poukázaním na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Tdo 34/2014 z 12. augusta 2014, podľa ktorého

I. Znemožnenie uplatnenia práva na obhajobu, ktoré zákon priznáva podozrivej osobe, je subsumovateľné pod porušenie práva na obhajobu ako dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. len za predpokladu, že taký postup orgánov činných v trestnom konaní negatívne ovplyvnil vykonávanie procesných úkonov po začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia.

II. Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. pri uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por.

S námietkami uvedenými v dovolaní sa už okresný aj krajský súd náležite vysporiadal a dovolací súd v podrobnostiach odkazuje na ich odôvodnenie, pričom sa stotožňuje aj s vyjadrením prokurátorky, ktoré pokladá za správne a v súlade so zákonom, pričom je viazaný ustáleným skutkovým stavom, na ktorom sa ustálil okresný a krajský súd v danej veci obvineného.

Z predloženého spisového materiálu dovolací súd zistil, že obvinenému bol po vzatí do väzby a následnom prepustení, na základe prijatia písomnej sľuby, ustanovený opatrením obhajca JUDr. Gergely Pšenák (č. l. 25-26), pričom neskôr si obvinený sám zvolil za obhajcu JUDr. Milana Šulvu (č. l. 27-30), s ktorým sa aktívne zúčastňoval úkonov v súdnom konaní, pričom mali možnosť navrhovať dôkazy, klásť poškodeným otázky a vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, pričom v rámci dovolacieho konania ho zastupuje taktiež JUDr. Milan Šulva. Zo spisového materiálu taktiež vyplýva, že obvinený sa pri výsluchu po začatí trestného stíhania vyjadril, že žiada o ustanovenie obhajcu, pričom v prípade obvineného boli splnené podmienky povinnej obhajoby v zmysle § 37 ods. 1 Tr. por., a preto mu bol aj ustanovený obhajca.

Čo sa týka námietky, ohľadne nedoručenia uznesenia o pribratí znalkyne, tak tu je potrebné uviesť, že predmetné uznesenie o pribratí znalkyne MUDr. L. Q. z 24. októbra 2016 bolo obvinenému aj jeho obhajcovi riadne doručené, čo preukazujú aj priložené doručky, pričom sa následne mohli k predmetnému uzneseniu aj vyjadriť, a tak uplatniť svoje procesné práva. O pribratí ďalšej znalkyne boli taktiež riadne upovedomení, čo dokladujú priložené doručky. V tomto smere dovolací súd nezistil žiadne zásadné porušenie práva na obhajobu, a preto argumentáciu obvineného vo vzťahu k tomu

dovolaciemu dôvodu nemohol akceptovať, pretože nie je spôsobilá naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

V rámci ustálenej judikatúry platí, že predmetom dovolacieho konania nemôže byť, akým spôsobom sa sudy nižších stupňov vysporiadali s hodnotením jednotlivých dôkazov, ako aj aké závery z vykonaného dokazovania vyvodili, pretože tu sa jedná o otázky skutkového charakteru, ktoré sú z dovolacieho konania vylúčené. Uvedené pritom rovnako platí tiež i pre odmietnutie vykonania obvineným navrhovaných dôkazov, ktorých vykonanie ani jeden z konajúcich súdov nepovažoval za potrebné z hľadiska náležitého zistenia skutkového stavu (v tomto smere viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009, uverejnené pod R 21/2010). Len s poukázaním na nesúhlas s hodnotením dôkazov a ich odmietnutím vykonania navrhovaných dôkazov, nemožno vyvodzovať predmetný dovolací dôvod.

V tomto smere Najvyšší súd považoval za potrebné dodať zároveň tiež to, že je na rozhodnutí súdu zvážiť, akú voľbu dôkazného prostriedku použije pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., ako aj práva podľa § 2 ods. 1 Tr. por., a či určitú skutkovú okolnosť, ktorú považuje za dokázanú, bude overovať ďalšími dôkaznými prostriedkami. Z uvedeného vyplýva, že v prípade, ak popri sebe stoja viaceré dôkazy, dovolací súd nie je oprávnený sa vyjadrovať k výberu dôkazov súdmi nižšieho stupňa.

Dovolateľ ako ďalší dovolací dôvod uviedol ustanovenie § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Vo všeobecnej rovine k tomuto dovolaciemu dôvodu považuje dovolací súd za nutné uviesť, že uvedený dovolací dôvod sa vzťahuje k najdôležitejšej fáze trestného konania - k dokazovaniu. Dokazovanie prebieha v štyroch etapách, začína vyhľadávaním, nasleduje etapa zabezpečovania dôkazov, potom ich vykonávanie a nakoniec etapa hodnotenia dôkazov. Za dôkaz pritom môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov zadovážených podľa Trestného poriadku alebo podľa osobitného zákona.

Dôvod dovolania podľa citovaného ustanovenia sa vzťahuje predovšetkým k tretej etape dokazovania, t. j. k vykonávaniu dôkazov súdom. V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. možno uplatniť v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov a aby sa napadnuté rozhodnutie opieralo o nezákonné dôkazy. Nemožno však ním úspešne napadnúť informatívnu hodnotu dôkazu, resp. spôsob jeho vyhodnotenia súdom. V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený spochybňoval svedecké výpoveď poškodenej, ako aj nepreukázanie jeho viny, čo je v dovolacom konaní neprípustné, nakoľko sa jedná o namietanie skutkového stavu a nevyhodnotenia dôkazov, pričom námietky obvineného nijako nezakladajú ani opodstatnenosť predmetného dovolacieho dôvodu. Správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Len s poukázaním na nesprávny postup pri hodnotení dôkazov, ako aj z odmietnutia vykonania navrhovaných dôkazov nemožno vyvodzovať predmetný dovolací dôvod.

Z čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyplýva povinnosť súdneho orgánu vykonať všetky dôkazy navrhnuté v trestnom konaní (vrátane výsluchu svedkov), avšak odmietnutie žiadosti obžalovaného o vykonanie ním navrhovaných dôkazov v trestnom konaní musí byť súdom náležite zdôvodnené (II. ÚS 258/2012 z 11. júla 2012).

Vzhľadom na vyššie, uvedené dovolací súd žiadne pochybenie zo strany nižších súdov nezistil. Argumentáciu dovolateľa vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu preto dovolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

Obvinený ako ďalší vo svojom mimoriadnom opravnom prostriedku uplatnil dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného

hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa bol správne podradený pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Iba opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod týmto sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premĺčanie trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až 43 Tr. zák.), ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na porušenie iných hmotnoprávnych predpisov ako je Občiansky zákonník, Obchodný zákonník, pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie.

S poukzaním na námietky ohľadne nepreukázania subjektívnej stránky je potrebné poukázať na skutočnosť, že tento dovolací dôvod preto nemôže napĺňať ani poukaz na to, že vykonaným dokazovaním nebola v konaní preukázaná subjektívna stránka trestného činu. To totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nemožno skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (R 3/2011).

Čo sa týka námietky obvineného v prípade nepoužitia zásady *in dubio pro reo* (v pochybnostiach v prospech obvineného), ktorá vyplýva z ustanovenia § 2 ods. 4 Tr. por., je potrebné uviesť, že použitie predmetnej zásady prichádza do úvahy len vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie. Táto zásada sa týka iba skutkových zistení. Nakoľko dovolací súd skutkové zistenia nemôže skúmať, aplikácia tejto zásady v dovolaní nie je prípustná, a preto ju dovolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. V tomto smere dovolací súd odkazuje na ustálenú judikatúru k výkladu a aplikácii dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Z obsahu dovolania vyplýva, že vo vzťahu k citovanému dovolaciemu dôvodu dovolateľ uplatnil výlučne námietky, ktorými zjavne vybočil z deklarovaného dovolacieho dôvodu. Jeho námietky smerovali proti spôsobu hodnotenia dôkazov a správnosti skutkových zistení súdmi nižšieho stupňa, ako aj proti správnosti posúdenia zisteného skutku.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu konania obvineného, posúdeného ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák., § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a § 127 ods. 5 Tr. zák., táto zodpovedá priebehu skutkového deja uvedeného vo výroku napadnutého rozhodnutia po objektívnej i subjektívnej stránke a je správna, pričom obvinenému bol správne a v súlade so zákonom uložený trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 6 mesiacov, ako aj to, že okresný súd obvinenému výkon trestu podmieniene odložil so skúšobnou dobou v trvaní 12 mesiacov.

Napokon obvinený uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. j) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak bolo uložené ochranné opatrenie hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

V danom prípade, mal okresný súd fakultatívnu možnosť na uloženie ochranného opatrenia, ktorú aj využil na základe odporúčania znalkyne, pretože obvinený spáchal prečin nebezpečného vyhrážania voči blízkej alebo zverenej osobe, a to so zbraňou pod vplyvom alkoholu, pričom bol daný predpoklad recidívy takéhoto konania, čo vyplýva aj zo znaleckého posudku č. XX/XXXX MUDr. L. Q. z 1. novembra 2016 (č. l. 145-164), v rámci ktorého dospela k záverom, že pobyt obvineného na slobode z psychiatrického hľadiska pre spoločnosť môže byť potenciálne nebezpečný, pri nedodržaní abstinencie alkoholu. Vzhľadom k diagnostikovanej závislosti od alkoholu u obvineného znalkyňa odporučila súdu zvážiť nariadenie ochranného protialkoholického liečenia a to ústavnou formou, pričom vzhľadom k nekritickým postojom nepredpokladá u obvineného spoluprácu v ambulantných podmienkach.

V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že okresný súd vzhľadom k ustálenému skutkovému stavu spáchaného prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák., § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a § 127 ods. 5 Tr. zák., ako aj vzhľadom k osobe obvineného, znaleckému posudku obvineného, ako aj vzhľadom k tomu v akom stave obvinený spáchal predmetný skutok, správne a v súlade so zákonom vyhodnotil situáciu, keď obvinenému uložil podľa § 73 ods. 2 písm. c), písm. d) Tr. zák. ochranné protialkoholické liečenie v ambulantnej forme, a preto neboli obvineného námietky spôsobilé naplniť predmetný dovolací dôvod.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmieta dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že obvinený X. Q. svojimi námietkami nenaplnil ani jeden z ním uplatnených dôvodov dovolania, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.